

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Директор Біосферного  
заповідника "Асканія-Нова" НААН  
В.С. Гавриленко \_\_\_\_\_

" \_\_\_\_ " \_\_\_\_\_ 20 \_\_\_\_ р.

**ПЛАН ЗАХОДІВ З ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ  
Біосферного заповідника "Асканія-Нова" імені Ф.Е. Фальц-Фейна  
Національної академії аграрних наук України  
на 2017 рік**

Біосферний заповідник "Асканія-Нова" імені Ф.Е. Фальц-Фейна НААН – науково-дослідна природоохоронна установа, загальнодержавного та міжнародного значення, регіональний центр екологічної освіти та виховання.

Еколого-просвітницька діяльність заповідника спрямована на забезпечення підтримки ідей заповідної справи широкими верствами населення, як необхідної умови виконання заповідником покладених на нього задач, прищеплення любові до природи рідного краю і до всього живого, а також до здорового способу життя

Безпосередньо організація та виконання еколого-просвітницької роботи здійснюється спеціалізованим підрозділом заповідника – сектором екологічної пропаганди

Екскурсійна діяльність заповідника – один із головних чинників формування сучасного екологічного світогляду. Завдяки їй здійснюється інформування (про що?) не тільки населення регіону заповідника "Асканія-Нова", а й мешканців всієї України та країн Близького і Далекого зарубіжжя. У 2016 році заповідник відвідало 78226 екскурсантів, що на 24,5% більше ніж у 2015 році.

З аналізу досвіду еколого-просвітницької роботи заповідника зроблено висновок, що однією з найбільш ефективних форм роботи є екологічні акції. Кількість учасників екологічних акцій у 2016 році склала 4998 чоловік.

У 2016 році багато уваги приділялося роботі з молоддю, дорослим населенням, з вихованцями дитячих садків та молодшими школярами; добре зарекомендували себе уроки любові до природи, екологічні ігри, екскурсії у природу. Найбільш результативними є заходи, що проводяться у рамках відзначення Міжнародних та Всеукраїнських Днів, свят та екологічних акцій. На базі Біосферного заповідника працював гурток екологічного спрямування «Дослідники заповідних стежок Херсонщини» "

Дієвим компонентом екологічної освіти є лекційна робота, співпраця з засобами масової інформації, використання можливостей інтернету, організація постійно діючих та пересувних виставок, використання фондів наукової бібліотеки заповідника, безпосереднє спілкування з **екскурсантами** з виходом на екологічні стежки та екскурсійні маршрути.

Планується подальша співпраця з місцевими громадами щодо організації екологічних акцій та конкурсів, з релігійними організаціями щодо підтримки та розвитку екологічних традицій, з дитсадками, школами, іншими навчальними закладами по проведенню еколого-освітніх заходів, конференцій, семінарів, природоохоронних акцій тощо.

Заходи, заплановані на 2017 рік, враховують усі вищезазначені напрями і сприятимуть вирішенню регіональних екологічних проблем, формуванню екологічної свідомості населення та розвитку екологічної культури, вихованню екологічно грамотної особистості, здатної до вибору правильних рішень в галузі природокористування.

На підставі вищезазначеного на 2017 рік запланована наступна робота.

№ п/п	Зміст роботи	Виконавець/ структурний підрозділ	Місцезнаходження та термін виконання
1	2	3	4
1.	Знайти відвідувачів заповідника з постійно діючими виставками під відкритим небом: "Принципи реконструкції і створення зелених насаджень в умовах півдня України" (дендропарк) та "Методи збереження та розведення диких ссавців і птахів" (зоопарк)	Весела С.О., зав. сектором екологічної пропаганди; Татаренко Л.Л., методист-пропагандист; Дубчак О.В., пропагандист; екскурсоводи, наукові співробітники/сектор екологічної пропаганди, науковий відділ	Дендропарк, зоопарк/ протягом року
2.	Широко висвітлювати у засобах масової інформації еколого-освітню, наукову та міжнародну діяльність заповідника	Весела С.О., Татаренко Л.Л., наукові співробітники/сектор екологічної пропаганди, науковий відділ	Протягом року
3.	Проводити робочі наради щодо аналізу результатів екологічної освітньо-виховної роботи, опрацювання нормативних документів, що регулюють організацію та проведення даної роботи	Ясинецька Н.І., заступник директора з наукової роботи; Весела С.О./ спеціальна адміністрація, сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ щоквартально
4.	Взяти участь у семінарі "Директива збереження птахів Європи"	Ясинецька Н.І., Мезінов О.С., зав. лабораторією збереження різноманіття диких тварин/ науковий відділ, сектор екологічної пропаганди	Біосферний заповідник "Асканія-Нова"/квітень
5.	Взяти участь у міжнародних, всеукраїнських екологічних акціях; організувати та провести низку місцевих екологічних акцій	Весела С.О., співробітники сектора, наукові співробітники/ сектор екологічної пропаганди, науковий відділ	Сектор екологічної пропаганди/ протягом року
5.1	Всеукраїнська екологічна акція "Живи, ялинко!" та "Букет замість ялинки" (проводиться за окремо складеним планом заходів)	Весела С.О., Дубчак О.В., Фисина А.В., заст. директора НВК Асканія-Нова-гімназія	сmt Асканія-Нова, НВК Асканія-Нова-гімназія/

1	2	3	4
		/ сектор екологічної пропаганди	грудень – січень
5.2	Всеукраїнська екологічна акція "Допоможемо зимуючим птахам" (проводиться за окремо складеним планом заходів)	Весела С.О., Мезінов О.С., зав. лабораторією збереження різноманіття диких тварин/ сектор екологічної пропаганди, науковий відділ	Регіон заповідника/ грудень – лютий
5.3	Всесвітня екологічна акція "День водно-болотних угідь" (проводиться за окремо складеним планом заходів)	Татаренко Л.Л., Дубчак О.В./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ 2 лютого
5.4	Всеукраїнське екологічне свято "День птахів"	Весела С.О., Мезінов О.С., Фисина А.В./сектор екологічної пропаганди, науковий відділ, НВК Асканія- Нова-гімназія	Орнітосекція зоопарку/ 1 березня
5.5	Всеукраїнська екологічна акція "Першоцвіти" (проводиться за окремо складеним планом заходів)	Гавриленко Н.О., зав. лабораторією дендропарку; Весела С.О., Фисина А.В./ лабораторія дендропарку, сектор екологічної пропаганди, НВК Асканія-Нова- гімназія	Дендропарк, територія смт Асканія-Нова/ березень
5.6	Міжнародний День Води	Весела С.О., Фисина А.В. / сектор екологічної пропаганди, НВК Асканія-Нова- гімназія	Біосферний заповідник "Асканія- Нова"/ березень
5.7	Міжнародний День Землі	Весела С.О., Фисина А.В. / сектор екологічної пропаганди, НВК Асканія-Нова- гімназія	Біосферний заповідник "Асканія- Нова"/ квітень
5.8	Всеукраїнська екологічна акція "День довкілля" (проводиться за окремо складеним планом заходів)	Свінціцький В.К., голова об'єднаної територіальної громади Асканії-Нова; Літвінцов В.П.,	Біосферний заповідник "Асканія- Нова"/ квітень

1	2	3	4
		заступник директора з виробничих питань; Весела С.О./об'єднана територіальна громада, спеціальна адміністрація, сектор екологічної пропаганди	
5.9	День відкритих дверей у зоопарку "Асканія-Нова", присвячений річниці Дня Перемоги	Мезінов О.С, Весела С.О., Татаренко Л.Л./ лабораторія збереження різноманіття диких тварин, сектор екологічної пропаганди	Зоопарк/ 9 травня
5.10	Всеукраїнська екологічна акція "День охорони навколишнього природного середовища"	Весела С.О., Татаренко Л.Л., Фисина А.В., /сектор екопропаганди, НВК Асканія-Нова-гімназія	Біосферний заповідник "Асканія-Нова"/ 5 червня
5.11	Місцева екологічна акція "Жолудь та каштан"	Весела С.О., Фисина А.В. /сектор екопропаганди, НВК Асканія-Нова-гімназія	Територія смт Асканія-Нова / жовтень
5.12	Міжнародний "День журавля" (проводиться за окремо складеним планом)	Мезінов О.С., Татаренко Л.Л., Дубчак О.В./ науковий відділ, сектор екологічної пропаганди	Біосферний заповідник "Асканія-Нова"/ жовтень
5.13	До Всесвітнього Дня заповідників підготувати та провести: - круглий стіл «Заповідники, їх значення у підтримці екологічної рівноваги в природі». - бесіди, ігри екологічного змісту для дітей молодшого шкільного та старшого дошкільного віку	Весела С.О. Татаренко Л.Л., Дубчак О.В., Чорнобаєва О.Л., Кононенко М.Ф. – вчитель біології Гаврилова О.О., керівник гуртків; Портнова М.М., керівник гуртків; Штанько Т.В., завідувачка асканійського ясла-садка загального розвитку/ сектор екологічної пропаганди, НВК	Сектор екологічної пропаганди, НВК Асканія-Нова-гімназія, Будинок дитячої та юнацької творчості Асканія-Нова, Асканійський ясла-садок загального розвитку/ 9–12 січня

1	2	3	4
		Асканія-Нова-гімназія, Будинок дитячої та юнацької творчості смт Асканія-Нова,	
5.14	Продовжити співробітництво з громадською організацією "Український екологічний клуб "Зелена Хвиля", Всеукраїнським громадським об'єднанням "Зробимо Україну чистою"; взяти участь у Всеукраїнській екологічній акції "Зробимо Україну чистою"	Весела С.О., співробітники сектора екологічної пропаганди, наукові співробітники/ сектор екологічної пропаганди	Біосферний заповідник "Асканія- Нова"/  15 квітня
6.	У співпраці з громадською організацією "Український екологічний клуб "Зелена Хвиля" залучати до природоохоронних та еколого-просвітницьких заходів установи широкі верстви населення на волонтерських засадах; розмістити на офіційному сайті інформацію про підтримку волонтерського руху	Весела С.О., Чорнобаєва О.Л./ сектор екологічної пропаганди	Біосферний заповідник"Аск анія-Нова"/ протягом року
7.	Провести оновлення наочних матеріалів на екологічних стежках та екскурсійному маршруті "Перлина в степу" і підтримувати їх у належному стані  Поновити паспорти екскурсійних маршрутів	Літвінцов В.П., Гавриленко Н.О., Мезінов О.С Весела С.О., художник /спеціальна адміністрація, науковий відділ, сектор екологічної пропаганди	Біосферний заповідник "Асканія- Нова"/ протягом року  лютий–квітень
8.	Організувати роботу курсів підготовки та перепідготовки екскурсіводів на базі заповідника. Провести їх атестацію.	Весела С.О., Татаренко Л.Л./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ лютий–квітень
9.	Поновити договори про співробітництво у сфері надання екскурсійних послуг з туристичними фірмами, приватними підприємцями, колективами загальноосвітніх шкіл та залучати до співробітництва в організації екскурсійної діяльності нові туристичні фірми	Весела С.О., Дубчак О.В./ сектор екологічної пропаганди	квітень – листопад
10.	Проводити робочі наради з представниками туристичних фірм з метою координації сумісної роботи по наданню послуг екологічного освітньо-виховного характеру	Весела С.О., Татаренко Л.Л./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ щоквартально протягом року
11.	З метою збільшення туристичного потоку організувати інформаційно-рекламний тур по місцях оздоровлення та відпочинку громадян (пансіонати, бази відпочинку, оздоровчі табори), навчальних закладах на території Херсонської області	Літвінцов В.П., Весела С.О., співробітники сектора/спеціальна адміністрація, сектор екологічної пропаганди	Херсонська область/ квітень, червень

1	2	3	4
12.	Поновлювати стенди з інформацією про заповідник, розміщені в навчальних закладах, установах та організаціях селища	Весела С.О., художник; Янков Л.І., програміст/ сектор екологічної пропаганди	Установи та організації смт Асканія-Нова/ лютий–травень
13.	Провести низку заходів до відзначення Дня науки в заповіднику (заходи провести за окремо складеним планом)	Корінець Н.О., вчений секретар; Рижих О.П., бібліотекар- патентознавець/ науковий відділ, сектор екологічної пропаганди	Науковий відділ заповідника, Наукова бібліотека/ 12–19 травня
14.	Заходи в рамках Міжнародного дня мігруючих птахів та Міжнародного Дня біорізноманіття (за окремо складеним планом)	Весела С.О., Мезінов О.С./сектор екологічної пропаганди, лабораторія збереження різноманіття диких тварин	Лабораторія збереження різноманіття диких тварин, сектор екологічної пропаганди/ 15–22 травня
15.	Провести "Тиждень знайомства з Біосферним заповідником "Асканія-Нова" для учнів навчальних закладів Чаплинського району	Весела С.О., Татаренко Л.Л./ сектор екологічної пропаганди	Біосферний заповідник "Асканія- Нова"/ червень
16.	Сумісно з обласним Херсонським еколого-натуралістичним центром учнівської молоді організувати та провести обласний екологічний експедиційний практикум "Дослідження біорізноманіття Біосферного заповідника "Асканія-Нова"	Весела С.О., Вітренко Е.В., директор Херсонського обласного центру еколого-натуралістич- ної творчості учнівської молоді,  завідуючі науковими лабораторіями/сектор екологічної пропаганди, науковий відділ	Біосферний заповідник "Асканія- Нова"/ червень
17.	Надавати методичну допомогу районним шкільним та позашкільним навчальним закладам, щодо участі у Всеукраїнських конкурсах, у т.ч. згідно плану Херсонського ЦЕНТУМУ: - Мій рідний край – моя Земля; - Вчимося заповідувати; - Моя батьківщина – Україна	Весела С.О., Татаренко Л.Л., Рижих О.П., наукові співробітники/сектор екологічної пропаганди, науковий відділ	Сектор екологічної пропаганди/ протягом року

1	2	3	4
18.	Випуск інформаційних листівок з питань охорони природи та стіннівки "Екологічний вісник"	Весела С.О., Дубчак О.В./ сектор екопропаганди	смт Асканія-Нова/ щоквартально
19.	Поновити державні інформаційно-охоронні знаки вздовж заповідного степу, а також межові та охоронні знаки (інформаційні аншлаги, прапорці, етикетки) та інформаційні аншлаги, прапорці, етикетки) та інформаційні стенди у зонах буферній антропогенних ландшафтів заповідника	Весела С.О., Зубков Ю.А., начальник/сектор екологічної пропаганди; відділ державної служби охорони заповідної справи	Біосферний заповідник "Асканія-Нова"/ протягом року
20.	Надавати методичну та практичну допомогу у проведенні екологічних освітньо-виховних заходів та в обладнанні природничих кабінетів (країнознавства, ботаніки, орнітологічних тощо) закладам шкільної та позашкільної освіти, з якими укладено договори про співпрацю	Весела С.О., Татаренко Л.Л./ сектор екологічної пропаганди	Загальноосвітні школи, установи позашкільної освіти/ протягом року
21.	Виготовити інформаційні стенди про екскурсійні можливості заповідника "Асканія-Нова" та надати для розміщення в місцях оздоровлення та відпочинку громадян (пансіонати, бази відпочинку, оздоровчі табори), навчальних закладах Херсонської області	Весела С.О., Бурдаковський П.Г., Янков Л.І./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди, оздоровчі табори, навчальні заклади/ січень-березень
22.	Провести до Дня працівника природно-заповідної справи України: - урочистості з нагоди свята з відзначенням кращих працівників заповідника; - зустріч з ветеранами заповідної справи; - ретроспективний показ фільмів про Асканію-Нова для співробітників заповідника та відпочиваючих літніх оздоровчих таборів	Літвінцов В.П., завідуючі науковими лабораторіями, керівники виробничих підрозділів, Весела С.О., Татаренко Л.Л./ спеціальна адміністрація, науковий відділ, сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди / 1–7 липня
23.	Продовжити роботу у складі Товариства охорони птахів України. Взяти участь у заходах за планом роботи товариства: - міжнародних днях спостережень за птахами; - екологічних акціях та конкурсах; - проведенні циклу бесід та лекцій про "Птаха року – 2017"	Весела С.О., Татаренко Л.Л., Рижих О.П., Дубчак О.В., Мезінов О.С./ сектор екологічної пропаганди, науковий відділ	Біосферний заповідник "Асканія-Нова"/ протягом року
24.	Надавати консультативну допомогу при виконанні наукових робіт слухачам Херсонського обласного відділення Малої академії наук	Татаренко Л.Л., Рижих О.П., Гавриленко Н.О., Шаповал В.В., зав.лабораторією	Сектор екологічної пропаганди протягом року

1	2	3	4
		моніторингу, к.б.н.; Мезінов О.С./сектор екологічної пропаганди, науковий відділ	
25.	Надавати консультативну допомогу при проведенні польових досліджень, проходження ознайомчої, курсової та дипломної практик студентами вищих навчальних закладів України та країн Близького і Далекого Зарубіжжя на базі заповідника (згідно укладених договорів)	Ясинецька Н.І, Корінець Н.О., Шаповал В.В., Гавриленко Н.О., Мезінов О.С., Весела С.О., наукові співробітники/ спеціальна адміністрація, науковий відділ, сектор екопропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ протягом року
26.	Взяти участь у роботі щорічної районної учнівської екологічної конференції	Весела С.О., Кулик О.Є., завідувачка/ сектор екологічної пропаганди, Комунальна установа "Чаплинський районний методичний кабінет"	Комунальна установа "Чаплинський районний методичний кабінет"/ жовтень
27.	Провести в науковій бібліотеці заповідника 4 тематичних виставок та 3 дня інформації. Надати 50 довідок, консультацій	Рижих О.П./ сектор екологічної пропаганди	Наукова бібліотека заповідника/ протягом року
28.	Брати участь у заходах (семінарах, нарадах, конференціях), організованих координатором територіального об'єднання наукових сільськогосподарських бібліотек Херсонської області	Рижих О.П./ сектор екологічної пропаганди	Наукова бібліотека Херсонського державного аграрного університету/ протягом року
29.	Забезпечити якісне інформаційно-бібліографічне обслуговування читачів бібліотеки	Рижих О.П./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ протягом року
30.	Оперативно здійснювати переклад іноземної кореспонденції та документації	Зубкова А.А./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ протягом року
31.	Забезпечити якісну технічну підготовку та обслуговування інформаційних систем заповідника	Янков Л.І./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ протягом року
32.	Впроваджувати досвід інших природоохоронних установ в еколого-просвітницькій роботі заповідника	Весела С.О./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екол. пропаганди/ протягом року



1	2	3	4
33.	Постійно оновлювати інформацію на офіційному Інтернет-сайті Біосферного заповідника, надавати інформацію на сайти інших установ і організацій, зокрема на сайт управління туризму та курортів Херсонської обласної державної адміністрації	Чорнобаєва О.Л./ сектор екологічної пропаганди	Сектор екологічної пропаганди/ протягом року

Завідуюча сектором екологічної пропаганди

Весела С.О.